

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1988

Vragen van de leden **Kuiken** en **Marcouch** (beiden PvdA) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *problemen bij de vormgeving van de nationale politie* (ingezonden 23 februari 2012).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 27 maart 2012) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2011–2012, nr. 1857.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de artikelen «Vertrouwenscrisis in het politieapparaat» en «Eén korps, veel problemen?»¹ In hoeverre herkent u het beeld, dat bij de vorming van de nationale politie een technocratische benadering wordt gekozen en de inhoud van het politievak niet centraal staat?

Antwoord 1

Ja. Het beeld dat bij de vorming van de nationale politie een technocratische benadering wordt gekozen en de inhoud van het politievak niet centraal staat herken ik niet. Bij de voorbereidingen voor de nationale politie krijgt vakmanschap de ruimte en staat voorop dat de politie in de toekomst in staat is meer tijd te besteden aan straatwerk en recherchewerk. Ook het aanvalsprogramma vermindering administratieve lasten zal eraan bijdragen dat agenten minder met papierwerk zijn belast. De nieuwe organisatie van de bedrijfsvoering staat volledig ten dienste van het primaire proces (noodhulp, handhaving van de openbare orde en opsporing).

Vraag 2

Wat is de stand van zaken van de uitwerking van het ontwerpplan van de nationale politie in de beoogde inrichtingsplannen en realisatieplannen? Wat is de huidige tijdsplanning voor de vorming van de nationale politie, ten opzichte van de plannen van maart 2011? Wanneer zult u het inrichtingsplan en het realisatieplan van de nieuwe politieorganisatie aan de Kamer sturen?

Antwoord 2

De kwartiermaker nationale politie kan zich bij de voorbereidingen op de nationale politie baseren op het ontwerpplan. Momenteel worden in overleg met gezagdragers, vakorganisaties, medezeggenschap en andere betrokkenen een inrichtingsplan en een realisatieplan opgesteld. Na consultatie van de gezagsdragers en belangrijke partners zal ik deze plannen vaststellen. Ik heb

¹ NRC Handelsblad, 18 februari 2012.

uw Kamer toegezegd geen onomkeerbare stappen te zetten voor parlementaire goedkeuring van het wetsvoorstel. Ik zal de plannen dan ook niet eerder vaststellen dan na publicatie van de wetgeving in het Staatsblad. Dan zal ik de Kamer de plannen toezenden. Over de voortgang verwijs ik u naar de voortgangsrapportage over de vorming van de nationale politie, welke ik gelijktijdig met deze beantwoording aan uw Kamer zend.

Vraag 3

Is het waar dat de vorming van een nationale politie onder grote druk staat en dat dit gepaard gaat met veel crisisonderlegging? Herkent u het beeld dat het vertrouwen in nationale politie en de politietop wegeeft? Zo nee, hoe verklaart u het beeld dat hierover bestaat? Wat gaat u doen om deze ontwikkeling te keren?

Antwoord 3

Voor behoud van vertrouwen is het goed informeren en betrekken van politiemedewerkers, gezagdragers en andere direct belanghebbenden van belang. Daar wordt op verschillende manieren actief in voorzien door de kwartiermakerorganisatie en mijn Ministerie van Veiligheid en Justitie. Van crisisonderlegging is geen sprake. Ik herken het beeld, dat het vertrouwen in de nationale politie en de politietop afneemt, niet.

Vraag 4

Hoe wordt in de opbouw van de planvorming gewaarborgd dat de inrichting van de nieuwe politieorganisatie aansluit bij een deugdelijke, aan de politiepraktijk ontleende, probleemanalyse? Laat de nieuwe politieorganisatie ruimte voor lokaal maatwerk, of wordt overal strikt dezelfde Haagse blauwdruk toegepast?

Antwoord 4

Er zijn in de loop der jaren verscheidene rapporten over de politie verschenen met probleemanalyses en aanbevelingen. Die rapporten zijn betrokken bij de analyse waarop de besluitvorming om over te gaan tot een nationale politie is gebaseerd. Ook met recente rapporten die aangeven waar verbetering mogelijk is wordt rekening gehouden bij de verdere planvorming, zoals het rapport van de adviescommissie Schouten/Telgen² over de aanbesteding van politievoertuigen en het rapport van de Algemene Rekenkamer³ over prestaties in de strafrechtketen. Vanuit het doel één korps te bouwen en vanuit het oogpunt van efficiency worden de onderdelen van het korps gelijkvormig ingericht en georganiseerd. Dit laat onverlet dat er enige ruimte blijft voor lokaal maatwerk. Dit zal in het inrichtingsplan nader worden uitgewerkt.

Vraag 5

Op welke wijze wordt de kennis vanuit de organisatie betrokken bij de verdere planvorming en hoeveel ruimte wilt u de politie geven om dit proces zorgvuldig en van onderaf gevoed uit te voeren? Bent u bereid om aanpassingen in de planning te maken om dit proces zorgvuldig te kunnen uitvoeren?

Antwoord 5

De kwartiermaker nationale politie heeft voor de voorbereiding op de nationale politie een kwartiermakerorganisatie gevormd bestaande uit politiemedewerkers uit verschillende korpsen. Waar nodig wordt (in overleg met betrokken korpsbeheerder en korpschef) uit de korpsen extra expertise betrokken. Bij het schrijven van de plannen laat de kwartiermakerorganisatie zich tevens voeden door overleggen met vakorganisaties en medezeggenschap en werkbezoeken aan korpsen. Daarnaast heeft bij het opstellen van deze plannen uitgebreid afstemming plaatsgevonden met het ministerie, burgemeesters, openbaar ministerie en andere betrokken partijen. Vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe politiewet worden de plannen geïmplementeerd. Ook in die fase wordt medewerkerparticipatie georganiseerd teneinde politiemedewerkers een actieve rol te geven in het veranderproces.

² Kamerstuk 29 628 nr. 29.

³ Kamerstuk 33 173 nr. 3.

Vraag 6

Hoe zullen de robuuste basisteams geworteld zijn in de plaatselijke gemeenschap? Op welke wijze wilt u ervoor zorgen dat specialismes niet op te grote afstand van de dagelijkse uitvoering georganiseerd worden, zodat de samenwerking in de praktijk soepel verloopt?

Antwoord 6

Robuuste basisteams vormen de basis van de politieorganisatie. Het basispolitiewerk wordt in die teams verricht. Op lokaal niveau hebben elke burgemeester en officier van justitie één herkenbare en aanspreekbare politiefunctionaris. De wijkagenten vervullen een sleutelfunctie in de basisteams. Zij vormen letterlijk het lokale gezicht van de politie en zijn vaak het eerste aanspreekpunt. Wijkagenten werken, tezamen met collega's uit het basisteam, probleemgericht aan veiligheid, met partners en burgers. De wijkagent vormt een belangrijk onderdeel van het lokale netwerk aan scholen, buurtbewoners, veiligheidspartners en ander hulpverleners.

Op het niveau van het district wordt een aantal specialismen georganiseerd, juist om de afstand tussen het niveau van de regionale eenheid en het lokale niveau te verkleinen. Op regionaal niveau is specialisme georganiseerd dat wordt ingezet ten behoeve van onderzoeken op lokaal en regionaal niveau. In de basisteams worden medewerkers belast met specifieke taakaccenten, hetgeen bij uitstek een mogelijkheid biedt de verbinding te leggen met de specialismen in de districten en de regionale eenheden.

Zowel de geworteldheid van de politie in de plaatselijke gemeenschap als het opereren van de politie in ondergeschiktheid aan het lokale gezag zullen voor mij belangrijke toetsingscriteria zijn bij de beoordeling van het inrichtingsplan en het realisatieplan.

Vraag 7

Wanneer komt er duidelijkheid over de organisatie van ondersteunende diensten binnen de politieorganisatie? Hoe gaat u veilig stellen dat u de hiermee beoogde besparing ook daadwerkelijk gaat realiseren? Wilt u reageren op de angst van de Ondernemingsraad van korps Amsterdam-Amstelland dat centralisatie van de ondersteuning nadelig is voor de uitvoering van het politiewerk?

Antwoord 7

In het inrichtingsplan zullen de inrichting en werking van de bedrijfsvoering binnen de nationale politie worden beschreven. De besparingsdoelstelling vormt tezamen met het realiseren van een kwaliteitsverbetering het belangrijkste inrichtingskader voor de bedrijfsvoering. In het realisatieplan nationale politie zal worden beschreven hoe het ontwerp van de bedrijfsvoering – en daarmee de besparingsdoelstelling – stap voor stap wordt gerealiseerd. Zoals ik ook in mijn beantwoording van vraag 2 heb gesteld, zal ik deze plannen niet vaststellen voordat het wetsvoorstel door beide Kamers is goedgekeurd en gepubliceerd in het Staatsblad.

Ik deel de zorgen ten aanzien van de centralisatie van de bedrijfsvoering niet. Door de bedrijfsvoering te centraliseren wordt efficiënter gebruik gemaakt van de beschikbare mensen en middelen. Dit zal zorgen voor een kwaliteit-simpuls over de volle breedte van de bedrijfsvoering. Een centrale inrichting betekent niet dat de bedrijfsvoering volledig op afstand van de eenheden zal worden georganiseerd. Een deel van de werkzaamheden kan het best in de eenheid georganiseerd worden.

Vraag 8 en 9

Hoe zorgt u ervoor dat de kwartiermakers een nieuwe start kunnen maken binnen de nationale politieorganisatie, terwijl ze ook in de korpsleiding van de huidige politiekorpsen zitting hebben?

Herkent u het beeld, dat oud-hoogleraar C. Fijnaut eerder schetste van mensen met onvoldoende gewicht die behendig hiphoppend als manager de top van de politie hebben bereikt?⁴ Zo nee, hoe garandeert u de kwaliteit en de praktijkervaring van de politietop?

⁴ NRC Handelsblad, 10 februari 2012.

Antwoord 8 en 9

Ik herken het door Fijnaut geschetste beeld niet. De huidige kwartiermakers zijn de beoogde leidinggevenden in de nationale politie. Zij worden – indien zij de benoemingsprocedure met succes doorlopen – benoemd vanaf het moment dat de nieuwe politiewet in werking treedt. De procedure daarvoor wordt pas na publicatie van de wetgeving gestart. Ik acht de omstandigheid dat een kwartiermaker thans tevens deel uitmaakt van de leiding van een korps geen belemmering voor een nieuwe start binnen de nationale politie. De leidinggevenden binnen de nationale politie worden benoemd aan de hand van kwaliteitscriteria die hen voor deze baan geschikt maken, praktijkervaring en vernieuwingskracht maken daar deel van uit.

Vraag 10

Deelt u de mening dat de huidige onduidelijkheid voor verlamming in de politieorganisatie zorgt en waar de moraal en de effectiviteit sterk onder kunnen leiden? Hoe gaat u voorkomen dat de politieorganisatie vooral met zichzelf bezig is en wanneer denkt u duidelijkheid te kunnen bieden aan alle politiemedewerkers over hun rol in de nieuwe organisatie?

Antwoord 10

Ik ben mij ervan bewust dat een reorganisatie zoals momenteel in voorbereiding is tot vragen leidt. Politiemedewerkers willen weten wat de vorming van de nationale politie voor hen betekent. Ik heb geen signalen dat de morele gesteldheid en effectiviteit onder de transformatie lijden. De kwartiermaker nationale politie gebruikt verschillende kanalen om de politiemedewerkers zo goed mogelijk te informeren over en betrokken te houden bij de ontwikkelingen. Dit en de afspraken die ik met korpsbeheerders en openbaar ministerie heb gemaakt om de going concern te borgen, moeten ervoor zorgen dat de staande politieorganisatie zo min mogelijk in beslag wordt genomen door de vorming van de nationale politie. In de fase nadat de wetgeving gepubliceerd is, zal de communicatie over de plannen, inclusief een toelichting op de betekenis ervan voor iedereen afzonderlijk, worden geïntensiveerd.